

21. januar 2014

Hej Victor

I nat lå jeg og tænkte på hvad jeg skulle skrive til dig, eller til din blog, og ide at jeg bare kunne henvende mig direkte til dig, fordi vi aldrig har mødt hinanden og ikke kender hinanden, og det ville give mening ift. at skrive til "en læser af bloggen" på en ikke-indforstået ikke-underforstået måde.. Det gik alligevel op for mig at jeg har en fornemmelse af hvordan du opfatter det her, bare ud fra de mails vi har skrevet og de digte du sendte til mig. Men, det er noget lort, nu skriver jeg til dig med en eller anden umiddelbarhed som jeg prøver at gøre via en øl, som min bror efterlod i mit køleskab 25. december, selvom kl. er 9.49 og jeg er så søvnig... !

Tak for eksemplaret af *Sex Rouge*. Fik du det fra Gyldendal, eller har du selv købt det? Jeg har læst den..

Okay, Victor, du skal vide hvilken situation jeg skriver fra for jeg har sådan brug for at øse den: Kl. er 9.54, jeg afleverede min datter i vuggestuen kl. 9 og var lige ved at græde bagefter, for jeg savnede hende sådan. De sidste snart to uger har været åndssvage, efter jeg var til den eksamen, som jeg skrev til dig jeg havde været til. Mundtlig eksamen i normativ etik hos Poul Lübcke og navnløs censor med tatoveringer på armene som han foldede bag nakken.. Det var den sjoveste eksamen. Da jeg kom ud på gangen efter eksaminationen var jeg bange for at de ville dumpe mig, en halv time senere da jeg kom ud fra karaktergivningen – yes de tog 25 minutter om at fortælle mig hvorfor jeg skulle have 7 og hvorfor man ikke skal stille spørgsmålstejn ved hvor mange spørgsmål de stiller eksaminanden... – havde jeg det som en af dem der i X-factor der ikke får lov og synge deres sang færdig til auditions fordi personen synger elendigt men som bliver vred og insisterende på at sangen kunne være blevet meget bedre hvis bare den var sunget færdig. Det var mig.

Mens jeg ventede på at modtage bogen fra dig, mens jeg læste til eksamen, læste jeg noget Asta Olivia Nordenhof skrev på facebook 7. januar:

Asta Olivia Nordenhof

7. januar i nærheden af Copenhagen · Redigeret

hej hej. jeg har fået tilsendt en artikel som bliver bragt i bt i den kommende tid. i den forbindelse, før jeg nok må begynde at træffe nogle valg i forhold til det, der har været et konstant dilemma for mig i nogle måneder, vil jeg sige, at jeg ikke kan genkende mit liv i det portræt der tegnes der. det kan jeg oplagt ikke, fordi der skrives ikonisk om et ikonisk menneske.

der er to ting i det, dels at artiklen tegner portrætter som andre folk end mig skal leve med, dels at man skylder verden og hinanden at vende sig væk fra fiktionen og mod virkeligheden. det var det jeg tilstræbte, da jeg skrev min bog, fordi jeg opdagede at virkeligheden, modsat den fængslende fiktion, er helt vildt progressiv. at hvis du bestemmer dig for, at tænke længe nok over dig selv eller et andet menneske, så kommer den indsigt helt automatisk, at alle reguleringsforsøg er forgæves, også fiktionens, man ejer ikke noget. jeg blev så goddamn glad for at det var sådan, at når man skraber alt fiktionen fra deler jeg skæbne med min potteplante og det bearbejdede træ der udgør mit stuegulv, det totale ligeværd at man lige er blevet til af det der allerede var og om lidt igen bliver det.

og det bringer mig tilbage til mit dilemma: jeg er ikke i tvivl om, at det at skrive det nemme blandt andet reddede mit liv. jeg havde for første gang i mit liv tror jeg en følelse af at kunne tale sandt og kærligt. jeg har også en fornemmelse af at mange andre mennesker end mig er ved at dø af fiktion. eller det er jo ikke en fornemmelse, det er jo en realitet. man kan jo bare gå i gang med de drabeligste fiktioner såsom penge, race, køn. som sådan, som et modværge mod fiktionen der fjerner os fra hinanden, ønsker jeg at litteraturen kan være trøst og mulig for dem der bliver jaget, og skældud til dem der har interesse i at jage og fængsle andre. og derfor ønsker jeg også at den skal være tilstede så meget som muligt. synlig som et muligt sted at gå hen, for dem der mangler steder at gå hen. men

når så, i den process, der opstår de der guld-sætninger, de der underlige mønter, det underlige ved ikonet er at det påstår sig selv som enestående, ekstraordinært, men ikke på den radikale måde hvor alt er enestående, på den pascificerende måde hvor det enestående er noget der opfylder formen helt enestående effektivt. jeg ved det ikke. jo, måske ved jeg det alligevel, for mine knogler er stressede og føler sig alene lige nu, og det plejer altid at betyde at jeg har truffet nogle forkerte valg

Hvad er det for nogle forkerte valg hun har truffet? Imens jeg skrev citatet af, kom jeg til at tænke på en biografi om bob dylan jeg læste engang hvor der stod at, efter sange som Masters Of War og Ballad Of A Thin Man, indså han at alt det han havde skrevet handlede om ham selv; alt den kritik han havde rettet udad skulle også have været vendt indad for at være sand .. eller en kritik der er rettet udad og som ignorerer sig selv som den, hvori alt det der kritiseres må findes for at det kan blive kritiseret af den der kritiserer. Nej. fx "you just don't understand do you mr. jones", det siger: *du lader som om du har styr på det, men du har ikke styr på det, og jeg har helt styr på, at du ikke har styr på det, fordi jeg har styr på det.* At sætte sig i en usårlig position, hvorfra man uproblematisk kan kritisere, fordi man siger man ved noget, som andre ikke ved.. (?) Nordenhof-citatets kontekst, som hun angiver, er at BT snart skal trykke en artikel om hende som fremstiller hende "ikonisk", det reagerer hun imod, men siger hun i det jeg har citeret, at hvis man skriver "guldsætninger, de der underlige mønter ... der opfylder formen helt enestående effektivt", så er man selv ude om at blive opfattet som ikon? Altså at hun ikke skulle have skrevet så smuk poesi? ... Eller jeg har bare svært ved at fatte det! ...

Efter jeg læste det på facebook, læste jeg en artikel i Information af Peter Nielsen om Asta Olivia (<http://www.information.dk/484378>), efter hun havde vundet Montanas Litteraturpris

(artiklen slutter: "**Ikke ikonisk forfatter** [...] Selv trådte hun synligt rørt frem i smuk, rødhvid kjole og takkede for prisen ved at fortælle om, hvor både ubehagelig og vigtig, den her bog har været for hende. Når hun undervejs var i tvivl om det hele, tog hun i bogstavelig forstand muld op i sine hænder for at finde ud af, om hun skulle skrive bogen. Det skulle hun, og stadig berørt fortalte hun om oceaniske tårer i forbindelse med at skrive bogens første digt om farmoren, der afstedkom hele bogen, og som hun også afslutningsvist læste op i sin fulde længde." ...)

og et interview med hende i Information (<http://www.information.dk/482647>). Det er interviewet der forvirrer mig mest. Hun siger mange gode kloge ting, men når man kigger på udsagnene siger hun også at hun er **1.** et almindeligt menneske, **2.** ikke ligesom andre mennesker (fordi "»Jeg ved ikke, hvad privatliv er,« forklarer Asta Olivia Nordenhof. »Det er ikke noget, jeg kender til. Jeg kan godt mærke, at andre har brug for det, og det respekterer jeg, men personligt har jeg ikke noget forhold til det."), **3.** "jeg tror virkelig, alle kunne skrive en fantastisk bog. Det er et valg at tilgængeliggøre sig selv. Jeg tror, jeg ville holde op med at skrive, hvis jeg ikke troede, alle kunne skrive.«" ligesom de i interviewet er enige om, at hun gør, dvs. at hun skriver og gør noget fantastisk? ... – "Jeg ved ikke hvad privatliv er" bliver fremlagt som at hun udviser grænserne mellem det private og det offentlige.. "»Andre betragter det måske det, jeg skriver, som litteratur, men det gør jeg ikke selv. Jeg betragter det som at sige noget. At udtale noget i det offentlige rum, som folk kan respondere på og som kan invitere til samtale."

Jeg synes helt sikkert Nordenhof: *Det nemme og det ensomme* (som hun vandt Montanas pris for plus blog) er fantastisk!

jeg er ligeglad med hvad hun skriver på facebook og blog ift. det for der er hun privatperson og ikke forfatter. Eller: jeg er ligeglad om nogen er privatperson eller forfatter eller har opløst grænserne eller noget ift. en bog eller noget på internettet, fordi jeg kan ikke se hvad personen har med teksten at gøre. Måske med mindre jeg kender personen, men det er lige meget. ,, Eller forfatteren har lige så meget at sige om teksten som læseren. En forfatter er en, der har skrevet en tekst og givet den fra sig, i modsætning til "at sige noget", hvor man prøver at komme med et udsagn, man kan stå ved?

Og hvis litteratur er "noget man siger" åbner det op for moraliserende læsninger & persondyrkelse, som underminerer litteraturens potentiale..

Hvad jeg var ved at sige: Nordenhof bidrager selv til en ikonisk fremstilling af hende, ikke bare i interviews, og ved at skrive som hun gør der på facebook hvor hun fremstår meget nærmere "enestående" end "ligesom alle"...!? Hvad sker der for det? Nej, eller.. Er det det som stresser hendes knogler? Men jeg tænker hun taler fra en ikke konsistent position, hvor man kan modsige sig selv, fordi sådan er det når man snakker med nogen; og den snakkeenergi kommer over i hendes bog (som jeg er Fan af..), og det er fint fint, der kan hun være så naiv, fordi det ikke er hende der taler der men en skønlitterær karakter eller et skriftjeg eller hvad, dvs. når jeg læser hendes bog er det ikke at hun taler til mig fx for jeg kender hende ik ... eller hendes udsagn i bogen kunne lige så godt komme fra Peter Pan så det er ikke hendes udsagn; men på facebook (ved ikke med blogs?) og i interviews osv. må der være andre krav til det man siger. (Victor du må lige sige hvis jeg får blandet ting sammen her?). what what.. jeg mener bare: det virker okay at opretholde grænser i hvert fald mellem et skønlitterært jeg og en forfatter der udtaler sig, fordi <et skønlitterært jeg der udtaler sig kan man ikke tale med>, og <hvis digtene bare er en forfatter der udtaler sig hvad adskiller så digte fra samtale?> ikke at digte ikke kan være eller bruges i samtale, men de er det ikke først og fremmest, for så er de ikke digte..

Eller der er en åbenhed der ryger sig en tur, hvis forfatteren til et digt pludselig er autoritet over sit digt på samme måde som man er autoritet over, hvad man (forsøger) at sige i en samtale?

Eller ift. det på facebook med "man skylder verden og hinanden at vende sig væk fra fiktionen og mod virkeligheden. ... man kan jo bare gå i gang med de drabeligste fiktioner såsom penge, race, køn. som sådan, som et modværge mod fiktionen der fjerner os fra hinanden, ønsker jeg at litteraturen kan være trøst og mulig for dem der bliver jaget, og skældud til dem der har interesse i at jage og fængsle andre." Det er jeg virkelig enig i, eller det lyder rigtigt, men det føles som om at der ikke er noget trøst i fx *Det nemme og det ensomme* hvis man pludselig skal forholde sig til en fiktion om forfatteren som et ikon der taler imod det ikoniske.. MEN i Informations-interviewet : "»Der er to idealer, der strides i mig. Et ideal om at være en del af en samtale og et ideal om at være det uden at blive en instans. Som en, der går ind for færrest mulige regler, ville det være træls at blive en autoritet,« siger hun og tænder den første af en lang række hjemmerullede cigaretter."

Okay. I ovennævnte avisartikel af Peter Nielsen er lektor Elisabeth Friis citeret for nogle ting som også forvirred min hjern jeg skrev en mail til hende og spurgte:

13.01.2014 21:28

Rolf Sparre Johansson

Kære Elisabeth

Du var underviser på "Ældre litteraturhistorie 1", da jeg tog kurset i 2010.. Ved ikke om du husker mig.

Anyways: Jeg er i gang med at skrive noget om Olivia Nordenhofs: "Det nemme og det ensomme" og Pablo Llambias: "Sex Rouge" til den her blog:

<http://jegkiggerpaamaanogsigervadsaa.dk/category/kritik/>

To spørgsmål, som jeg håber, du har lyst til at svare på!?

1. Du blev citeret for at sige nogen ting til Information om Olivia: <http://www.information.dk/484378> .. (Jeg har lige kopieret det, du bliver citeret for, ind nedenfor.) Jeg er interesseret i, men har svært ved at forstå, det med, at hun etablerer "et politisk og solidarisk fællesskab" og laver "en slags basisgruppe omkring sig" (det sidste er vidst en parafrase i artiklen?).

Ville du gide uddybe det? Hvordan skal det forstås sådan helt konkret? Eller hvordan manifesterer det sig? Fordi det er jo ret centralt i den der måde at karakterisere en ny forfatterrolle på.

2. Der står, at hun henvender sig til andre mennesker "uden filter og uden selvfremsstilling". Kan du også uddybe det?

Det virker paradoksalt, at man skulle kunne skrive selvbiografisk uden selvfremsstilling. Plus i det hele taget, at man skulle kunne skrive uden filter. (Det minder mig for resten om Horace Engdahls måde, i "Meteoror", at beskrive, hvad Stig Larsson gør med "Natta de mina" (1997); Engdahl sammenligner Larsson med en tryllekunstner, der afslører alle sine tricks (noget i den retning!), og siger, at han skriver "uden mediering"..)

Håber, du har tid til at svare! og på forhånd tak.

KH Rolf

DIT CITAT:

[...]

Asta Olivia Nordenhof er nemlig ikke en forfatter, der kan forstille sig. Det er sigende for hendes ærlighed over for sig selv. Hun kan ikke lade, som om det ikke foregår inden i hende, så derfor bryder hun tavsheden og henvender sig direkte til dommerne.

At forfatteren er en ærlig og helt særlig stemme er en vigtig grund til, at hun fredag modtog Montanas Litteraturpris 2013 for sin digtsamling Det nemme og det ensomme. Det stof hun skriver på kalder måske også på en ærlighed og direkte henvendelse. Hun fortæller i sin bog om at blive forældreløs som 22-årig, om indlæggelser på psykiatriske afdelinger, om at måtte ernære sig ved prostitution, men også om den kærlighed, man kan nære til en voldelig far, og den skønhed, verden på trods heraf rummer.

Men først og fremmest handler det om den måde, hun skriver om disse emner på. For Elisabeth Friis, der er lektor i sprog og litteratur ved Lunds Universitet og stor kender af samtidslitteraturen, er Asta Olivia Nordenhof den vigtigste af sin generations forfattere, fordi hun i sine bøger, på blog og Facebook etablerer en helt ny form for forfatterpraksis og gør det at være forfatter til en slags kollektiv:

»Hun er utrolig generøs med sig selv og sine tekster, inviterer åbent alle ind. Det betyder, at hun skaber en anden form for samtale, end vi er vant til, som mest er koncentreret om en eller anden form for selvfremsstilling. Hun er fuldstændig åben med sig selv, uforfængelig, og uforfærdet fortæller hun alt. Hun realiserer på en ny måde det, der i 70'erne gjorde det private politisk. Det, hun forsøger at etablere, er ikke et litterært fællesskab, men et politisk og solidarisk fællesskab, og det virker inspirerende for en hel generation og mange andre.«

Det er ikke kun det. Nordenhof udfylder også en ny forfatterrolle, hvor forfatteren ikke er en ophøjet person, der uddestiller et værk af det personlige stof, men er langt mere i direkte øjenhøjde med det erfarede.

»Der foregår en helt usædvanlig brug af det personlige som motor for det politiske, køn, psykisk sygdom, en brug af pinlige ting, som ikke længere er pinlige. Det sker for at få dem i tale, som er uden for samfundet. Det er hun meget bevidst om, og der er ingen ironi og distance i at henvende sig til andre mennesker. Det sker uden filter og uden selvfremsstilling. Det er en anden måde at omgås det at være forfatter på,« siger Elisabeth Friis.

Vil nedbryde autoriteter

At Asta Olivia Nordenhof inkarnerer en ny type forfatter kom også til udtryk i interviewet med Ask Hansen her i avisen op til jul. Hun har svært ved at forstå de forfattere, der skriver om privat stof, men som ikke vil forholde sig til det. Hun vil tage det private med ud i det offentlige som led i en strategi, der handler om at nedbryde autoriteter i sproget, i litteraturen og i samtalen.

»Det er en måde at anfægte den klassiske magtposition, forfatteren har. Jeg er ikke nogen ekspert og taler ikke fra nogen bjergtop, men er lige så håbløst spundet ind i alment menneskelige forhold som alle andre,« fortalte hun til Ask Hansen.

Elisabeth Friis er også inde på, at Asta Olivia Nordenhof står for, at litteraturen er en helt ny form for tilgængelighed og alt andet end ophøjet.

»Hun har et ønske om at være tilgængelig for alle, række ud af det rum, som litteraturen er inde i bogen. At folk henvender sig til hende på hendes blog er ikke set på samme måde før. Hun opfordrer til nye former for kollektiver, og det er ikke bare manér og gestus. Hun mener det!« siger Elisabeth Friis, som mener, at hun også trækker på en tradition fra kvindebevægelsen ved at lave en slags basisgruppe omkring sig. I den forstand repræsenterer hun »ret ublu den type af kvindelig praksis med at bringe det private og hverdagslige ind et sted, hvor det ikke normalt hører hjemme, nemlig i offentligheden og kunsten«.

[...]

Elisabeth svarede:

14. jan.

Kære Rolf,
Her lidt mere:

Jeg er interesseret i, men har svært ved at forstå, det med, at hun etablerer "et politisk og solidarisk fællesskab" og laver "en slags basisgruppe omkring sig" (det sidste er vidst en parafrase i artiklen?). Ville du gide uddybe det? Hvordan skal det forstås sådan helt konkret? Eller hvordan manifesterer det sig? Fordi det er jo ret centralt i den der måde at karakterisere en ny forfatterrolle på.

Hvad jeg tænker på er helt enkelt at Olivia på sin helt egen måde tager sociale og politiske spørgsmål op på sin blog og derefter følger op på facebook. Der er ganske enkelt en dialog med 1000er af mennesker i gang – en dialog som kun er mulig, tror jeg, fordi hendes måde at skrive på er solidarisk – ikke indforstået, ikke selv-fremstillende (jeg skal forklare selv-fremstillende nedenfor) – ikke forudindtaget overfor nogen som helst typer af respons. Facebook og blogs taler ofte mest med sig selv og så de nærmeste. Men Olivia taler ikke til en på forhånd defineret gruppe hvis anerkendelse eller afvisning hun søger. Hun taler mellemmenneskeligt om det som man ikke nødvendigvis taler om når man vil have en bestemt form for respons fra sine omgivelser. Det er derfor hun er generøs og det er derfor folk føler at de er velkomne, inviteret ind – at de også godt kan være med. Plads til alle, brug for alle. Plus basisgruppelingen – her er intet for småt, stort, dumt eller kedeligt.

2. Der står, at hun henvender sig til andre mennesker "uden filter og uden selvfremstilling". Kan du også uddybe det?

Selvfølger kan man skrive selvbiografisk uden selvfremstilling. Men det er pokkers svært! Med selvfremstilling mener jeg at den som taler om sig selv "ser sig selv udefra" mens vedkommende taler. At man hele tiden forholder sig til hvordan det man siger vil blive opfattet/placeret i de offentligt verserende diskurser. Det er ikke mit indtryk at Olivia er bestemt at dem. Jørn Erslev Andersen har skrevet en anmeldelse af Pablos Hundstein i det forrige nr af Kritik. Det bedste jeg har læst om Sonet-bøgerne og her er han inde på at teksterne får fremstillet den støj som går forud for selvfremstillingen – det er skrap set af ham og skal hermed være anbefalet.

Alt godt, Elisabeth

Der er nogen problemer i det for mig... Jeg kan ikke vurdere det med olivia på facebook og blog fordi har ikke fulgt hendes facebook eller blog opmærksomt nok. Elisabeth må kunne sende mig et par brugbare links? Jeg mailer til hende og spørger. Og det lyder flot det med at skrive "solidarisk, ikke-indforstået, ikke-selv-fremstillende, ikke forudindtaget overfor nogen type respons, mellemmenneskeligt, generøst, inviterende ind, givende plads til alle", Jeg ville bare gerne have det påvist med et par eksempler. Til sidst forstår jeg stadig ikke så godt det med at tale uden selvfremstilling, dvs. uden at forholde sig til sig selv udefra, og uden at forholde sig til de offentligt verserende diskurser. For det første kunne jeg godt bruge et eksempel eller to der påviser det. For det andet, det kan godt være at en person kan tænke sådan, men jeg har en fordom om at selvfremstilling og at forholde sig til offentlige diskurser er et vilkår for at tale/skrive. Og skal vi ikke skelne talen fra skriften? talen kommer direkte fra en krop, skriften er vel mere løsrevet fra kroppen, dvs. den indeholder eventuelt bare forestillingen om krop? Jeg mailer til Elisabeth..

Og læser Jørgen Erselv Andersens *Hundstein*-anmeldelse, + jeg ved Daniel Dalgaard også har skrevet noget om Pablos sonetter til Kritik, det læser jeg også, og skriver noget om *Sex Rouge*.

KH ROLF

25. januar 2014

Hey Victor

Jeg skrev lige det her til Elisabeth Friis:

Kære Elisabeth

Mange tak for du tog dig tid til at svare!

Jeg spørger lidt mere ind, for kan simpelthen ikke få det hele til at falde på plads i mit hoved (du må jo bare lade være med at svare, hvis du ikke har tid!):

1. Det giver ikke rigtigt nogen mening for mig, at "et politisk og solidarisk fællesskab" og "en slags basisgruppe" kan opstå på blog+facebook. Skal det forstås som et udelukkende virtuelt fællesskab? Og hvad betyder det? Hvordan manifesterer sådan et fællesskab sig? Hvad skal man overhovedet forstå ved brugen af ordet fællesskab her? Jeg mener: hvilken værdi kan man tillægge et fællesskab, der kun eksisterer på internettet (hvis det kun eksisterer der)? Jeg er sgu lidt skeptisk overfor at bruge ordet fællesskab i internet-forbindelse; folk sidder helt individuelt ved hver deres computer, og der er vel en forskel mellem det og fællesskaber ude i virkeligheden?

2. Du siger, at Olivia ikke ser sig selv udefra, når hun skriver, og at det, hun skriver, ikke er bestemt af de offentligt verserende diskurser. Jeg synes det lyder godt - men kan du underbygge det på en eller anden måde?

Tak for henvisningen til Jørn Erslevs "Hundstein"-anmeldelse; det er i det hele taget et skønt nummer af Kritik i har fået sat sammen der!

KH ROLF

& BREAKING NEWS i dag: nyt interview med Asta Oliva + Rasmus Halling Nielsen + Mikkel Frantzen i Information i går... (<http://www.information.dk/485672>) Jeg bliver nødt til at tænke over det også.

Den anmeldelse af *Hundstein*, som Elisabeth nævner, af Jørn Erslev Andersen, plus Daniel Dalgaards artikel om *Hundstein* og *Monte Lema* i samme nummer af kritik er begge super interessante i forhold til at læse *Sex Rouge*, jeg skriver noget der behandler de to artikler, plus det nye Nordenhof-interview, plus ser hvad Elisabeth svarer, plus når forhåbentlig snart frem til at få skrevet noget om *Sex Rouge*... Der stod også noget i Politikens bogsektion i dag, Jes Stein Pedersen refererer til et interview med Pablo Llambias bl.a., at *Sex Rouge* skulle være Pablos "selvmobningsprojekt" eller "en udforskning af skamfuldheden", desuden at den er et "hudløst" og "grænsesprængende eksperiment". Det hænger sammen med alt det om, at Asta Oliva skriver om det pinlige via at bryde grænserne til det private ned, og at hun skriver uden filter og alt det der... Der er en særlig retorik omkring det, helt sikkert.. Som er mega forvirrende.

Men jeg tænker helt kort om *Monte Lema*, *Hundstein* og *Sex Rouge*: at de forholder sig til "ærlighed" ved at bruge en konvention om ærlighed som er, at der er een version af sandheden om et menneske, og at det menneske har adgang til den version og er ærlig, når det, den person

siger, er i overensstemmelse med den version. Pablos over 1000 prosasonetter forsøger alle sammen ikke at bryde den konvention, og ender med at underminere den, fordi efter at have læst dem alle, har man stadig ikke fået adgang til den sande Pablo. "Det er da klart", kunne man sige – måske i forlængelse af, hvad jeg skrev til dig d. 21. januar – "fordi bøgerne er skønlitterære, og derfor er der bare et skriftjag, en skriftperson og ikke en virkelig-person." Men den indsigelse gælder ikke, fordi konventionen om ærlighed gælder både for skrift- og talesprog. Så hvis den var holdbar – som i, hvis det var muligt at få adgang til den sande version af personen – hvis det var sådan, så ville man jo i hvert fald have nået frem til en sand version af skriftpersonen, forudsat at alle sonetterne ikke bryder med ærlighedskonventionen.. Hvilket jeg ikke lige kan påvise, at de ikke gør, de tre bøger som helhed taget i betragtning. Eller som helhed bryder de tre bøger jo nok også med konventionen på forskellige måder – eller hvad siger den konvention om, hvordan man må strukturere en bog? *Monte Lema* er delt op i tre dele efter tematik, *Hundstein* er ikke, *Sex Rouge* er midt imellem.

Men: jeg tænker, at det er klart, at alle sonetterne er et forsøg på at skrive på en måde, som ikke kan angribes for at være "uærlig", hvilket jo så ender med at vise, at det ikke er muligt at være "ærlig" på den der måde, ... (Okay, er det bare helt trivielt banalt-banan det her??)

For lige at være helt klar: at ærligheden undermineres er en ting der gør at jeg er ret glad for de bøger!

26. januar 2014

Hej Victor

jeg læste den her parentes på Lars Bukdahls blog lige nu, om den der Information-artikel jeg nævnte igår:

(og åh nej, Susanne Christensen har en polemik i gang mod artiklen om "Generation Etik" i Inf. eller åh ja, men jeg vil ikkkkkkkk deltage)

Susanne Christensen er vist dansk kritiker, bosat i Norge? Jeg tjekker "polemik"-linket, kan ikke se polemikken, fordi jeg ikke er venner med hende på facebook.. friendrequester.

kl. 22.26

"Susanne Christensen accepterede din venneanmodning." Jeg læser det hun har skrevet og kommentartråden.. Det er ikke vildt spændende, men Asta Oliva skriver det her (jeg citerer uden for kontekst!):

min oplevelse er at folk der beskæftiger sig med litteratur ligesom adskillige andre der beskæftiger sig med andre ting, forsøger at komme med alternative forslag til hvordan vi kan yde omsorg (herunder fx lars skinnebach, ja), og at folk der beskæftiger sig med litteratur såvel som folk der ikke beskæftiger sig med litteratur gør det fordi det er absolut nødvendigt at tænke over. jeg synes den allerærgeligste sondring som artiklen jo også bidrager til i og med at være en litterær tendensartikel, men sådan har man jo beskæftiget sig med kunst forever, er at kunst er kunst, noget for sig. det er self. ikke kun mediernes fortjeneste, det er der masser af kunstnere og kunstkritikere der holder på, det er også nyttigt i forhold til at bevare diverse privilegier. selv er jeg mega interesseret i hvordan selve kunstbegrebet lader til at blive skubbet til side i Sydeuropa, hvor folk, herunder folk der beskæftiger sig med litteratur, maleri, du ved, sammen med andre folk som beskæftiger sig med helt andre ting, finder sammen om at fordele omsorg og evner og nødvendigheder imellem sig, når nu de nyliberale eruopæiske repræsentative demokratier ik er til en skid

hjælp for de allermest udsatte borgere. sådan noget interesserer mig. det interesserer mig at følge hvordan syriske kunstnere og andre forsøger at formidle situationen i syrien på andre måder end dem, der passerer igennem til medierne.

Nu skriver jeg lige til Asta Olivia og spørger hende om de der "alternative forslag til hvordan vi kan yde omsorg"; hvordan skal det forstås konkret?? Eller hvor henne er den konkrete omsorg? Jeg tænker meget på Kirke Asyl som sådan noget og kan ikke lige nu se, hvordan litteratur er sammenligneligt med det:

22:59

Rolf Sparre Johansson

Hey Olivia

siden starten af januar har jeg tænkt over at prøve at skrive noget om Pablo Llambias "Sex Rouge" (som jeg skal skrive til <http://jegkiggerpaamaanenoogsigervadsaa.dk/category/kritik/>)..

Jeg gik i nogle uger og ventede på at få bogen, så læste jeg det du skrev på face d. 7. januar om den der kommende artikel i BT, og så læste jeg ham der Asks interview af dig i Information og Peter Nielsens artikel i anledning af Montanas Pris (Tillykke!), og nu har forleden Generation Etik-artiklen..

Og blev ret forvirret af det hele. Du ved, hele retorikken i de medier omkring din bog og din blog og dig.. inklusive det du sagde d. 7/1

Har forsøgt at udrede det for mig selv som en intro til at skrive om "Sex Rouge", men der kommer bare flere og flere lag på.

Nu læste jeg så hvad du skrev til Susanne Christensen

"min oplevelse er at folk der beskæftiger sig med litteratur ligesom adskillige andre der beskæftiger sig med andre ting, forsøger at komme med alternative forslag til hvordan vi kan yde omsorg (herunder fx Lars Skinnebach, ja), og at folk der beskæftiger sig med litteratur såvel som folk der ikke beskæftiger sig med litteratur gør det fordi det er absolut nødvendigt at tænke over. jeg synes den allerærgeligste sondring som artiklen jo også bidrager til i og med at være en litterær tendensartikel, men sådan har man jo beskæftiget sig med kunst forever, er at kunst er kunst, noget for sig. det er self. ikke kun mediernes fortjeneste, det er der masser af kunstnere og kunstkritikere der holder på, det er også nyttigt i forhold til at bevare diverse privilegier. selv er jeg mega interesseret i hvordan selve kunstbegrebet lader til at blive skubbet til side i Sydeuropa, hvor folk, herunder folk der beskæftiger sig med litteratur, maleri, du ved, sammen med andre folk som beskæftiger sig med helt andre ting, finder sammen om at fordele omsorg og evner og nødvendigheder imellem sig, når nu de nyliberale eruopæiske repræsentative demokratier ik er til en skid hjælp for de allermest udsatte borgere. sådan noget interesserer mig. det interesserer mig at følge hvordan syriske kunstnere og andre forsøger at formidle situationen i syrien på andre måder end dem, der passerer igennem til medierne."

Hvilket jeg synes er mega fint sagt. Men kan du hjælpe mig lidt?

Det med at "litteraturen ... forsøger at komme med alternative forslag til hvordan vi kan yde omsorg" - hvordan skal det forstås sådan helt helt konkret? &! hvordan kan fx litteratur i DK sammenlignes med fx de syriske kunstnere du nævner?

Jeg tænker på fx Kirke Asyl og tænker, at det var en slags "alternativ omsorg", som jeg ved også fandtes og findes i andre sammenhænge og fællesskaber.. Og jeg kan ikke fatte i mit hoved, at litteraturen fx kan sammenlignes direkte med det..

Hvis du gider, ville det være super(!) at få at vide, hvad du tænker om det?

Eller hvad har litteraturen og de udsatte borgere med hinanden at gøre?

KH ROLF

27. januar 2014

Kære Victor

Her er noget om de to artikler i Kritik Nr. 208. August 2013:

Daniel Dalgaard: "Pablo Llambias' sonetter". /// Daniel introducerer via en reference til avisernes modtagelse af *Monte Lema* og *Hundstein*, plus til en debat om biografi, der kom i forlængelse af bøgerne. Jeg tror begge dele var med til at gøre mig interesseret i bøgerne.. Nogle aviskritikere satte lighedstegn mellem Pablo og bøgerne jeg og sagde: jeg kan ikke lide personen, så jeg kan ikke lide bogen. Andre satte samme lighedstegn, men kunne godt lide bogen, fordi personen var så ærlig og modig. Og jeg tænkte: det kan man da ikke.. I den nævnte debat om biografi ville jeg være den studerende som "har forlæst sig på en smule litteraturteori" og ikke kan forstå at bogens person bare er en virkelig person, punktum! (som Daniel refererer til at en der hedder Hans Hauge beskriver i en kronik i Politiken). Som om man bare kan sige "virkelig" og så er den fis slået. Og der er jeg så enig med Daniel i, at den diskussion er rimelig dum, fordi selvbiografi har eksisteret i rigtig mange år; Det er ikke noget nyt, som burde få nogen til at skulle kloge sig og sige: "det er virkeligt og ægte," eller: "det er ikke virkeligt og ægte." Daniel siger, at biografi versus fiktion er et "falskt modsætningspar". Men ikke hvorfor?

Man kan se det sådan her: det giver ikke nogen mening at spørge efter den virkelige person i / bagved bogen, fordi det giver heller ikke nogen mening at spørge efter den virkelige person, når nogen fx taler i almindelighed. Hvis jeg møder dig og siger: *hej, jeg hedder rolf*, siger du jo nok ikke: *er det virkelig dig, rolf?! er du den virkelige rolf?* Med andre ord: det er ikke nødvendigt for en person at bekræfte, at den person virkelig findes, for at stå i relation til andre personer. Det eneste, der er nødvendigt, er at gøre som personer gør, når de relaterer til hinanden: kommunikere. Hvad der ligger bag en persons kommunikation er ikke åbent, hverken for personen eller andre, dvs. jeg ved ikke altid hvorfor jeg siger og gør, som jeg gør. *Lige nu sidder jeg på mit kontor og skriver det her og jeg har en eller anden fornemmelse for, hvad jeg har gang i, men jeg ved det faktisk ikke, og når jeg læser det senere, opdager jeg nok noget, som jeg ikke fattede nu..* ok jeg kører lidt ud ad en tangent..

Pointen med hensyn til bøgerne er, at *Monte Lema* og *Hundstein* kommunikerer; de fortæller og stiller spørgsmål og deler hemmeligheder og er humørsyg (osv!), så det er nemt at komme til at tro som læser, at den kommunikation kommer fra en virkelig person, der henvender sig til mig. Sådan er det så bare ikke.. Kommunikation kræver mindst to personer, og når jeg sidder og læser bogen er der kun en: mig. Bogen er ikke en person (jeg tror nok, jeg at Llambias har skrevet et sted på internettet i en debat, at bogen ikke kan være ærlig, fordi den ikke er en person – eller det har han, det er i en debat med René Jean Jensen på <http://prmnndn.dk/> – på et tidspunkt – ...). Bogen er ikke nogen, man kan relatere til, men det kan føles sådan, det kan faktisk godt virke sådan, når man sidder og læser. Det sjove er, at det kan også godt føles sådan, når man ikke læser eksplicit selvbiografiske værker. Det kan være præcis den samme følelse. Man føler *indlevelse* – Åh, jeg følte med Henning Jensen,

kan jeg huske, da jeg læste en biografi om ham som dreng, og jeg følte på samme måde, måske mere intenst, da jeg læste nogen romaner om en dansk teenager der blev professionel fodboldspiller i Belgien..

I dansktimerne i folkeskolen og gymnasiet sagde læreren altid: *hvad mener forfatteren med det? hvorfor skriver forfatteren det?* Hold nu kæft, det ved vi ikke en skid om.. Vi har bare bogen med, hvad der står i den, og så står der et navn på forsiden, som angiver, hvem der har skrevet bogen, og det meste andet står for egen regning.. ok, tangent igen, og en lidt åndssvag en...

Vi skal tilbage til Dalgaard. Han skriver:

I forhold til *Monte Lema* indeholder *Hundstein* meget få positivt formulerede ambitioner, og i sin rodedhed og sin nærmest uendelige redundans virker den på mange måder i sync med de psykiske problemer, der konstant skrives om i begge bøger.

Han skriver lidt om, at en "ambition om at skrive dårligt er en genkendelig litterær ambition", og han tillægger Lars Bukdahl at sige, "at det er fordi Llambias ikke evner at skrive "dårligt" nok, at bogen ikke er god."

Der er en skellen mellem god + dårlig og "god" + "dårlig", som jeg ikke lige helt fatter? God betyder at en tekst har flyttet nogle kvaliteter fra "dårlig" til "god" ... "God" + "dårlig" er litterære konventioner.. Okay, jeg fatter det nok.

Så jeg tænker: HVIS MAN FORSØGER AT SKRIVE DÅRLIGT, BETYDER DET, AT MAN ER LIGEGLAD MED, OM MAN SKRIVER "GODT" ELLER "DÅRLIGT", DVS. MAN FORSØGER AT IGNORERE KONVENTIOENERNE, FORDI DER ER NOGET ANDET / VIGTIGERE PÅ SPIL END LITTERÆRE KONVENTIOENER ??? jeg er sådan ret romantisk når det kommer til det.. Første gang jeg stødte på det her god / dårlig problem, var da jeg læste Stig Larssons *Natta de mina*, hvor, i et digt, der bliver fjollet og dummet sig med kun at bruge den samme vokal i alle ord, så står der:

Kunde jag verkligen inte fortsätta? – Nä, så kan man inte tänka, jag kan skriva vad som helst. Är klart jag kan. Jag *kan* fortsätta, men att jag inte *gör* det (kan fortsätta: jag brukur huppus... *men ändå inte gör det*) –

men så kommer jag på varför jag har stannat upp: Jag villa skriva en dålig dikt. Det var därför.

Dummar mig bara. Totalt oseriös... Närmast flamsig. – Men så börjar jag misstänka: det kunde ha funnits en känsla av sanning i regressionen. Man kan ha upplevt "en sanning" i det ögonblick då man förstår att man oundvikligen, från och med nu, regredierar.

Och om jag upplevde detta – eller om "någon annan" upplevde detta –

då är inte den här dikten dålig längre – utan nästan som om sanningen, jag höll på säga *sanningen*, jag höll på att säga att det då nästan är som om *sanningen* kom fram. Men det har den ju inte – som jag ser det, *ser du någonting annat?* – gjort än.

og klart, jeg tænkte, ja!, sandheden er i regressionen, sandheden er i at skrive absolut dårligt!.. Eller forkast genrene! :

Jag tror det var då, bör ha varit våren -91, när jag satt där i solskenet i 56:ans buss (*som svängt vänster, strax är framme vid Fridhemsplans T-banestation*) som jag på allvar slogs av det som Horace hade sagt. Att jag borde lämna, inte bara

romanformen – som jag berättat att jag nu efter *Komedin I*
inte längre vill underkasta mig –, jag borde göra rent hus
och fullständigt koppla bort
allt det där som förr eller senare kommer att hämma en, inte bare
i ramarna man sätter upp
utan även de ramar som verkar finnas i själva skrivsituationen,
om det inte är en historia man har som ram
är det väl kanske ändå den genre man har valt.

spræng formerne!

Det var någonting
i det som Horace hade sagt (var det nu var
han sa det här, ja
kanske var det hemma hos honom i Gamla stan, det är möjligt – men *näe*,
jag tror inte det var *där*),
det var någonting
i det han hade sagt
som jag tolkade som att jag SKULLE
BRY MIG SÅ LITE SOM MÖJLIGT OM FORM,
I BETYDELSEN
EN FÖR MIT ÖGA
OMEDELBART ERFAREN GESTALT;

men han sa det naturligtvis
inte så. Det är bare någonting som jag anade att han *kan* ha menat

Kl. 21.29

Jeg har lige puttet Vera for en halv time siden, Malou er til redaktionsmøde, et nyt tidsskrift for køn, krop og kultur (står der), som hun skal være med til at redigere.. så er alene hjemme. Kom ikke videre med at skrive tidligere, min bror kom forbi, vi skulle lave ting på lejligheden.

tilbage til Dalgaard:

Han skriver, at *Monte Lema* og *Hundstein* skriver sig ind i en bekendelsestradition, men:

Tonen må gerne lokke med at være heroisk, som sagde den: "Min position er svag, jeg føler smerte, men jeg er også stærk, fordi jeg formidler min smerte". Dermed er forfatteren sympatisk og kan indtage en heltestatus, han eller hun ikke har bedt om (mens der alligevel indirekte trygles om denne position). Llambías' fortæller bekender ikke på den måde. Han skriver ikke sin smerte ud, fordi den *må* få en form, der loves ingen selvterapeutisk eller mellem menneskelig gevinst. Den postulerende personlige smerte bruges kalkuleret til at skabe kunst. Bekendelsen er altså muligvis central, men bruges som redskab, og det er tilsyneladende deri, provokationen for mange anmeldere opstår.

(Vera plejer at vågne nogle gange efter tre kvarter, så det er snart..!)

I forlængelse af det Daniel siger: kritikerne siger, Pablo er usympatisk, fordi han ikke bekender på den korrekte måde, så de kan ikke lide ham, så de kan ikke lide bogen... (*Hvem er de kritikere!?*) Men udover den der ærlighedsforkastende ting, som jeg helt klart læser ind i bøgerne, og som jeg synes gør dem interessante at læse i sig selv, fordi det er så radikalt gennemført – udover det, handler bogen om sygdom. Pablo er syg; dvs. jeget i bøgerne, som vi siger hedder Pablo, er syg,

han lider af angst og psykose (er det de rigtige ord.. termer?!) og tager medicin for det, som virker sløvende på ham og (*Sex Rouge* s. 9)

Jeg sover ikke ret godt

Jeg sover ikke ret godt. Jeg er kommet til at tage dobbelt dosis, således at jeg tager 60 milligram *Abilify* i løbet af dagen. Det medfører ikke tanker,

men det modsatte af tanker. Medicinen sætter sig på mine receptorer i hjernen og tillader ingen sammenhængende aktivitet. Jeg prøver forgæves at

tænke en tanke til ende, men det lader sig ikke gøre. Jeg kan kun sammenligne det med stammen. Det er, som om hjernen stammer, som om den går i stå det samme sted og må starte forfra. Jeg prøver at tænke den samme tanke til ende flere gange, men det går ikke.

Jeg kan huske allerede da jeg læste *Monte Lema* .. i 2011 .. læste lige anmeldelsen af *Monte Lema* i Politiken, hvor der står:

Vi hører detaljeret om medicinering, præparater som Zyprexa og Abilify, om bivirkninger, patientgørelsen, frygten for aldrig at blive ikke-syg igen, tabet af libido og passion, tørhed i svælget, tvivl, usikkerhed, zombiesubjektet nedsunket i lunkenhed – men alt i tekstens tjeneste også: »Jeg læser om medi-/ kamentet af hensyn til teksten«.

Og som nævnt efter en Dante-form: »at man følger denne bogs hovedperson/fra det allerdybeste mørke i en/ bevægelse frem mod lyset«, men nok især her i en traven rundt i gråzonen, »Jeg er fuld af intet behov for at udtrykke mig«.

Daniel citerer et ret centralt sted i *Monte Lema* tror jeg:

[...] En modernismebevidsthed, der søger

at få stoffet tilbage. [...]

Dengang i 2011 tænkte jeg, at *Monte Lema* er en bog, der giver en fuck om at skrive god litteratur, og som udelukkende skal være vedkommende litteratur. Hvordan vedkommende? Fordi den handler om sygdommen, og dens selvbiografi siger: Forestil dig, at jeg, Pablo, er meget syg, så syg, at jeg ikke kan skrive den gode litteratur, og så syg, at jeg bliver nødt til at tage medicin, der gør mig endnu sløvere og dummere. Forestil dig så, at jeg alligevel skriver, jeg vælger at skrive utrolig mange prosasonetter om min situation.. *Monte Lema* (2011) var ret spændende. Man lærte den syges situation at kende der, han kom på de der medikamenter og var samtidig rektor for Forfatterskolen, far, har forhold til kvinder.. *Hundstein* (2013) ender med, at *Monte Lema* udkommer, og den syge er stadig syg. Medicinen er et vilkår.. I en af de sidste tekster står der: "Jeg føler, jeg skal have nogen at holde i hånden. Hvornår vil jeg møde en rigtig kæreste. Hvornår vil jeg det." I *Sex Rouge* (2013) er den syge i tvivl, ligesom flere gange før, om sygdommen er virkelig, bl.a. fordi en psykiater siger, at det ikke er en sygdom men kunstnersind.. Bogen slutter

Jeg ved, at denne bog skal slutte med en dato

Jeg ved, at denne bog skal slutte med en dato. *Monte Lema* begynder den 3. oktober 2009, hvor jeg er syg og tager min første pille.

Sex Rouge slutter ligeledes på en dato, den 12. juli 2012, hvor jeg er blevet rask og holdt om med at tage medicin. Der eller det er en

slags happy ending, siger jeg til min redaktør. Jeg har fået en kæreste, som jeg bor sammen med, jeg er medicinfri, jeg er glad, jeg er næsten glad for mit arbejde. Jeg kan ikke forlange mere. Besøget på *Sex Rouge* vil markere afslutningen.

(*Sex Rouge* er et bjerg, der kan besøges.)

(Jeg synes at der i *Sex Rouge* findes flere steder som "Der eller det er en slags happy ending, siger jeg til min redaktør.", altså hvor sprogets klarhed forstyrres af fx "Der eller det", og jeg husker ikke at sproget var sådan i de andre to bøger.)

To ting. Spændingen aftager fra *Monte Lema* til *Sex Rouge*. Måske mest oplagt er mere – *afbalanceret? pffhuuhfphff, hvad skal man sige...* Men jeg tænker, at man kan læse trilogien som en roman, som en fortælling. Lige nu står den der, hvor Pablo siger han er af medicinen og har en kæreste og er glad og næsten glad for sit arbejde. Han siger det til sin redaktør, som i, det er sådan fortællingen kan afsluttes med en happy ending, eller som i, fordi det bliver sagt til redaktøren er det ikke udtalt som et udsagn om Pablos liv, men om bogen, og fordi bogen er skrevet på Pablos liv, og eftersom vi ved, at han flere gange har troet sig rask, men ikke var det, kan det godt betyde, at der kommer flere bøger, fordi bøgerne og sygdommen eksisterer sammen???? For øvrigt, ang. spænding, der står i en af de sonetter, som beskriver en samtale med en læser af sonetterne, at den læser siger, at de overraskende nok er en "page turner". Det er jeg enig i. Udover alt det der er med de her sonetter, og det er rimelig meget(!), så er det også bare så spændende at følge med i, hva der skal ske med Pablo i den her historie. Men lige for at afslutte det der problem med fx Pablo og "Pablo" som i en virkelig Pablo versus en skriftPablo. For det første er der en åbenlys forskel med en person der bor i en krop og en person der bor i en bog (sjææl), for det andet kan en person der bor i en krop godt skrive en bog som bliver en bog om en person der bor i en bog og en krop (eller i en krop og en bog..), men, for det tredje, det er alligevel ikke muligt for når en person der bor i en krop skriver en bog, for det første (3.1) ophæver det ikke forskellen mellem bog og krop, og, for det andet (3.2) findes der ikke en sjæl. (Det er det, vi er uenige om: om der findes en sjæl, dvs. om personen har en kerne som kan overføres til skrift. Hvem tror på sjælen?)

Det var den første ting. Den anden ting. var... Asta Olivia Nordenhofs "guld-sætninger, de der underlige mønster"... og Pablos sygdomsramte skrift.. som egentlig er ret skarp men der er ikke nogen guldsætninger. Der er en klarhed, som er klarest i *Sex Rouge*, (og den klarhed postulerer, at hvis den var en følge af sygdommen, så er man sygere når man er rask end man er rask når man er syg!?)

Der er ikke nogen underlige mønster – det var derfor jeg kom til at tænke på "Der eller det" eller som Tue Andersen Nexø i sin *Sex Rouge* anmeldelse i Information:

Et lille højdepunkt var, da man – jeg – troede, jeg havde fundet en uheldig slåfejl: »Jeg drømmer en sær, episk drøm, som jeg/ ville ønske, jeg havde skrevet. Jeg forsøger/ at kompensere for det her, en skitse/ til en roman. En drag holder jeget// fanget i en villa. Jeget elsker/ fangevogteren, og disse kysser ofte.«

Skulle der ikke stå drage?

Jeg tænkte også vildt meget "drage"!!!!!!!!!!!!!! men der skal jo stå "drag", øv hvor kedeligt.. Sådan nogen der er alligevel mere guldmøntagtige end det bliver særlig meget i *Monte Lema* og *Hundstein*, er jeg ret sikker på.

(God sygdomsposi er helt dårlig poseri, dårlig poseri er dårlig sygdomsposi. ! o k, ej.. (OK UDEN AT JEG VIL SIGE NOGET OM REGULÆR "SYGDOMSPOESI" FOR JEG VED IKKE NOGET OM HVEM DER ER SYG, DER ER BARE FORESTILLINGER SOM BØGERNE ARBEJDER MED OG MEDIERNE AVISERNE!) (og hvad så? ... min ven, jakob, siger som kriterie, *er det grineren?...*) Yes!) men det var netop pointen, den litterært syge og den virkeligt syge. Som meget af det her nok kommer af faktisk:

Når jeg har mødt Pablo ude i virkeligheden, de få gange, fx siddet ved samme bar på en bar efter en Hvedekorns-oplæsning, – i de situationer har jeg ikke tænkt: *HAM KENDER JEG, FOR JEG HAR LÆST HANS BOG!* (og det skal også siges!: *MIN DEPRESSIVE KAMMERAT FORTALTE MIG MEGET OM SIN DEPRESSION, OG JEG FATTER STADIG IKKE, HVAD DER SKER FOR HAM. VI RELATEREDE IKKE NOK OM DET???* ...)

altså: *Jeg ved ikke noget om Pablos situation, heller ikke selvom jeg har læst hans bøger, heller ikke hvis vi antager at de faktisk er hans dagbog gjort til sonetter. Det har jeg følt tydeligt, når jeg var i rum med ham. Der har han været den han er for mig: en jeg ikke kender, en jeg bare kender til.*

Nogle gange tænker jeg

Nogle gange tænker jeg, at jeg har stillet mine tekster i *Monte Lema* og *Hundstein* og *Sex Rouge* frem i offentligheden for at blive usynlig. Det er paradoksalt.

Teksterne er tilsyneladende et bud på en kraftig selvfremsættelse, en story om mit liv. Som jeg vil have folk til at være "vidne" til. Jeg har det, som om det

er en afledningsmanøvre. I og med, at de koncentrerer sig om teksterne, min version af mit liv, gør jeg mig u-bemærket usynlig bag dem. Så kraftigt et statement gør god tjeneste som en slags bud på storyen om et menneskeliv.

(*Sex Rouge*, s. 331)

Okay, hey, Victor: Tror jeg er ved at være færdig med det her til din blog. Olivia og Elisabeth har ikke svaret på mails endnu, det ku være fint at få deres svar med også.

Ellers sender jeg en pdf med det her til dig nu. Hvad skal der så ske?

KH ROLF

28. januar 2014

Kære Bloglæser

mails mellem victor og mig i går & i dag + mine kommentarer til victors noter:

Rolf Sparre Johansson

23.34

til Victorboyindh.

Hey

Jeg har skrevet noget til bloggen (se pdf'en). Det er ikke færdigt, håber der kommer to flere mails med, men læs det, ja, og svar på spørgsmålet side 14, dvs. hvad skal der ske med de forskellige fonts og de to fotos, kan det hele komme med eller hvad gør vi?? jeg mener: hvad gør vi med opsætning? det er meget vigtigt, føles det

KH

Victor Boy Lindholm

01.08

til mig

hej rolf,

jeg har lige læst det hele nu, og du får lige nogle noter. ved ikke hvorfor men skrev dem bare løbende

1. det virker okay at opretholde grænser, som det virker okay ikke at opretholde grænserne. se f.eks. på caspar eric der ligeledes ikke arbejder med grænser, og mikkelt thykier der mere eller mindre giver op overfor det skønlitterære, og udgiver korrespondancer. er samtalen ikke en slags litteratur? eller er det fordi vi har at gøre med digte, at det hele bliver forvirrende?

Min formulering af det var nok lidt off.. Grænser er nok ikke sådan lige til at styre? gråzoner; Der er forskellige situationer / zoner. Eller når nogen som forfatter siger "nu arbejder jeg ikke med grænser"; hvad betyder det? ... hvornår er noget litteratur, hvornår ikke? Der er i hvert fald noget rituelt ved det, ikke? som du siger, at thykier "udgiver" korrespondancer. Hvis de bliver udgivet på en særlig måde, den litterære måde, er det i retning af at være litteratur, tror jeg. En bog – eller en udgivelse – der er noget ved det, ik?? ?? Men i det ovenstående tænker jeg på grænser i forhold til, hvornår man "siger noget" og hvornår "noget er litteratur", og at det er vigtigt kunne opretholde grænser der, i hvert fald når nogen "siger noget", fordi ellers er det ret svært at have en samtale hvor man kan forpligtige hinanden på det, der bliver sagt. (Det, jeg har fået skrevet her, går så nok ikke ind under at "sige noget", fordi jeg prøver at skrive mig ud af en forvirring og ikke frem til nogen entydige udsagn som sådan – men det er så måske et eksempel på, at de der grænser er vigtigere for samtalen end for litteraturen; litteraturen kan nok være ligeglad med grænserne!) En litterær stemme kan godt være inkonsistent og bevidst naiv; men sådan noget grænser til manipulation, når man "taler sammen". WOW!!! : Eller, helt klart, jeg "siger noget" her, men er forvirret. Jeg er forpligtet på mine forvirrede udsagn. Jeg er forpligtet.

2. den der dialog kan den ses, som en eller anden leg med forskellige stemmer set ift. bahktins polyfoni, jeg bliver helt karnevalsagtig, hvis jeg skærer asta olivia fra, og ser en masse tomme hoveder, der snakker fra samme position, på forskellige flader i en evig dialog.

Ved ikke helt hvad den her note egentlig hentyder til? Men det er da i hvert fald helt sikkert spændende og føles vildt at en tekst har flere stemmer der diskuterer; det gør ligesom også at ikke en stemme / position bliver enerådig.. (?)

3. jeg synes det er sjovt, at friis ser det selvfremskillede som noget grundlæggende negativt. afstanden til selvet i selvbiografen er det gode, mens selvfremskillingen er pervers.

Ja, der er en dom der.

4. der har været meget om den politiske poesi de seneste dage. hvis man nævner athena f, buk Dahl, løfstrøm, olga ravn og asta olivia. alt er sindssygt politisk, og evigt aktivt søgende mod det offentlige og fremskillingen af personen. ved ikke lige, hvad jeg vil sige. note.

.. Der er jo noget med, at det på en måde er meningsløst at ville skelne mellem politisk og apolitisk, fordi "politisk" ikke er noget man putter ind i noget andet (poesi fx), men noget (alt) er politisk i et bestemt perspektiv. Ligesom: Det er umuligt at være apolitisk, fordi ingen handling også er en handling. Og det samme gælder måske for selvbiografi fx, det er i hvert fald en teoretisk position som man møder, når man læser om selvbiografi: at selvbiografi ikke er en genre, det er et aspekt ved alle tekster...

5. fællesskab. shit det er sjovt det du siger med fællesskab. det er jeg ret uenig/enig med. mener du at fællesskaber kun kan opstå omkring fysiske møder, hvor mennesker kan udveksle erfaringer. hvad med long distance relationships? hackergrupper? 'ved godt det er way out af litteraturen, men blot det at udveksle holdninger henover tastaturet må avle noget. måske ikke et fællesskab, men en følelse af det. en repræsentation af fællesskabet.

Jeg er ikke helt sikker på, hvad jeg faktisk mener angående det her med fællesskab (jævnfør mit seneste spørgsmål til elisabeth; *åh, hvad svarer hun.*), men, ja, jeg tænker vel, at fællesskaber via internettet er noget andet end fællesskaber i den fysiske verden (*ok: malou sagde lige "et fysisk brev" ind i sin telefon inde i stuen*) ... "en repræsentation af fællesskabet" siger du – det er det, at fællesskaber på internettet er udelukkende symbolske, med mindre de i kombination hermed også er fysiske selvfølgelig. "long distance relationships?": Jeg mødte engang en person i et fly tværs over amerika, vi snakkede hele turen, udvekslede mailadr, da hun skulle videre med et andet fly. Mailede vi sammen i et år, indtil hun skulle tilbage til norge og jeg til danmark. Mødtes vi i københavn og havde en affære (*uhh*) og var kærester i nogen måneder langdistance.. Følelserne opstod først da vi mødte hinanden og kunne være fysiske; vi kunne ikke blive forelskede via mail. mail udelukker kropssprog. hvad er et fællesskab uden krop?

6. susanne c bor i berlin.

Yes.

7. ahh fuck. nielsen har skrevet noget om netop det. navnet er et ligegyldigt prædikat, hvor der ikke gemmer sig noget bag det. der gemmer sig kun noget i kroppen, og hvis vi opløser navnet fra kroppen, kan navnet bære alle betydninger. det er det jeg tænker, når jeg tænke polyfoni ift. det her. jeg tror jeg bliver damn skuffet, når der bare er den virkelige person, jeg bliver også sur. sådan kapitalist sur, at forfatteren kan eje sin tekst, og grundlæggende sige, at sådan er det. hvis vi læser flere jeg'er og personer ind i det, er det vel intet problem eller hvad rolf? er frustreret, fordi folk taler nærmest patroniserende, sådan er det agtigt?

Lidt forvirrende note her? Men tror vi er cirka enige? Jeg gider heller ikke det med, at forfatteren er en virkelig person der skriver noget om den virkelige person og så er den virkelige forfatter den eneste der rigtigt ved noget om den virkelige tekst.. Sådan er det bare ikke med hverken personer eller tekster. Eller der er ikke noget "Sådan Er Det" når det kommer til personer og tekster. Og det er der jeg bliver forvirret, når elisabeth fx taler om at olivia taler / skriver "uden filter", fordi er det så bare den virkelige person der taler / skriver? Skal man forestille sig det via den formulering?? Men samtidig siger hun "uden selvfremskilling", som om der bliver talt / skrevet fra en antiperson eller et slags vakuum? Og jeg synes som sagt stadig at der burde blive opretholdt grænser mellem

tale og skrive – talen er jo forbundet med kroppen (kroppen taler!), skriften er løsrevet.. (jeg er den der gentager mig selv uden at forklare yderligere)

8. kan en person være ærlig ift. til den uærlige bog? altså fuck.

Ligesom det kan være fint at komme udover god versus dårlig kunst, fordi det i det måske vigtigste perspektiv er ligegyldigt, så er det også fint at komme udover ærlig versus uærlig? "Hvis alt er løgn, er løgnen sandhed" lyder fjollet, men det betyder: LYV DEJLIGT! LYV KÆRLIGT! LYV POLITISK!

9. hvad mener forfatteren med det? hvorfor skriver forfatteren det? Hold nu kæft, det ved vi ikke en skid om.. oh yeahhhh

PRECISELY

10. virker fuckd at pablo kan skrive digte uden at tænke, når han er på medicin, derfor kan det jo ikke være pablo forfatterskolemand, men pablosyge mand, der taler i digtet og pablo forfattermand, der skriver digtet. flere personer, ingen er ærlige, alle skjuler sig. litteraturens maskebal.

Det, du påpeger, er paradokset i, at et selvbiografisk værk har en implicit forfatter? At "pablo forfatter" skriver med "pablo sygemand"s stemme, og de kan ikke begge to findes samtidig, hvert fald ikke hvis de skulle identificeres med hinanden i den der virkelighed.. Men på den ene side er man altid ude af sig selv når man taler om sig selv, det er der ikke noget mærkeligt i vel, men på den anden side er det jo det med at "bogen" og den "virkelig person" som i det her tilfælde er "den implicitte forfatter" ikke har noget med hinanden at gøre for så vidt at det eneste vi ved om forfatteren er via bogen, så det eneste vi ved er bogen. bla blah

11. Forestil dig, (!!! og vi snakker stadig om virkelighed, og ikke om realitetseffekter)

Er ikke sikker på hvor vi er i teksten. Realitetseffekter er et element i litteraturen, som giver den der virkelighedsfølelse, som gør man lever sig ind i læsningen, fiktion eller ej. Skønlitteraturen kan ikke være forpligtet på en bestemt virkelighed, fordi det er en illusion som vi kun opretholder for at kunne kommunikere og navigere og manipulere og kontrollere(???)

12. For det første er der en åbenlys forskel med en person der bor i en krop og en person der bor i en bog (sjææl)

ahhahah verdens bedste åndeargument

??..

nå, men jeg ordner det med fonten og billederne det burde ikke være et problem. jeg vil gerne udgive den, som den er nu. jeg kan godt lide dialogen, det havde været cool at svare på alle dine spørgsmål henvendt til mig i .pdf'en og ved lægge det som bilag. vi fik aldrig drukket kaffe, jeg fik bogen fra gyldendal yeah. nu har jeg drukket min gin og tonic. vi venter lidt på olivia og elisabeth. rasmus har lige været på i lørdags, så det er cool nok.

Kaffe! det giver ikke mening nu at vi ikke har mødt hinanden fysisk; sjælens møde.. sjælen kan ikke flyve på internettet

Rolf Sparre Johansson

10.07

til Victor

Hey

Gode noter. Jeg kommenterer på dem og lægger det ind i pdfen som dialog.. + din mail. + den her mail. ... & sender det til dig igen og så kan du svare igen, hvis der var nogen spørgsmål, du ikke fik svaret på. !?

En sidste kommentar: Jeg synes det med virtuelle versus fysiske fællesskaber skal undersøges – eller at jeg burde opsøge de undersøgelser, der findes. Men jeg synes, at de undersøgelser og den viden, de eventuelt genererer, skal være grundlag for videre samtale om emnet... Og realitetseffekter; det her er fuldt af dem, ja. Hej alle sammen, hej hej... hva så... hej... hey, hej... hej

11.21

og: 4 tilfældige sonetter fra *Sex Rouge*:

Der er mange ubehagelige ting ved julen

Der er mange ubehagelige ting ved julen, men en af de værste har Facebook sørget for: Er det i ramme alvor, at opdateringerne er så klamt Coca-

Cola-agtige, at jeg kun kan sammenligne med Chris Reas ultimativt klamme sang *Driving Home for Christmas*. Jeg fatter det simpelthen ikke. Lever folk et helt

andet liv end mig, eller er de bare så tykhudede, at de ikke ænser en skid. Jeg overvejer igen at nedlægge min profil, men minder mig selv om, at jeg bruger den professionelt. Jeg venter, til jeg ikke længere har brug for den.

(s. 308)

Jeg skal hen til Københavns Praktiserende Lægers Laboratorium

Jeg skal hen til Københavns Praktiserende Lægers Laboratorium for at få taget en blodprøve for at få målt mit kolesteroltal. Det er noget,

min nye psykiater, A, har sat mig til. Hun vil måle min krops reaktion på den medicin, jeg får. Hun er allerede meget mere grundig end min forrige psyki-

ater. Han kom ikke i tanker om at få taget blodprøve for at se, hvordan min krop reagerer på medicinen.

Jeg spekulerer på, om mit kolesteroltal er for højt. Jeg spekulerer på, om jeg skal have lagt mit liv om.

(s. 105)

Og det hele skal ses i lyset af

Og det hele skal ses i lyset af, at Vesten er ved at bryde sammen eller i hvert fald på vej ind i en omvæltende udvikling, hvor dens ledende position

bliver udfordret eller fravristet den af andre magter. Det skal desuden ses i lyset af, at vi er på vej ind i en klimakatastrofe

af ukendte dimensioner og med uoverskuelige konsekvenser. Den digitale vidensdistributionsrevolution falder sammen med meget voldsomme socioøkonomiske omvæltninger. Hvad vil det betyde.

(s. 292)

Jeg drømmer de smukkeste drømme om natten

Jeg drømmer de smukkeste drømme om natten, mens K ligger og sover ved siden af mig. Jeg drømmer, at jeg bygger huse efter lagkageprincipper. Jeg

drømmer, at nogle af lagene er lavet af det klareste, lysende krystal. Jeg ser til, mens de forskellige lag svæver ind mellem hinanden og lægger sig til

rette. Det hele foregår efter mine tanker, som om der er direkte forbindelse mellem materien og min bevidsthed. Jeg tænker huset sammen, og det lægger sig i det svævende rum, sådan som jeg har set det for mig.

(s. 341)

Desuden: to ting. 1: Det, som gør, at nogen kalder sonetterne for selvoptagede, er, tror jeg, at de beskriver så mange detaljer, som de er skrevet med en fornemmelse eller følsomhed for. Tænker, at det faktisk er en spændende og inspirerende måde at se på, et blik der fokuserer på det konkrete i dets udtryk.. En måde at blive opmærksom på alt det der sker og ikke være blind og døv (underligt når man tænker på den sløvede medicinerede bevidsthed..) – ligesom olivia siger, et eller andet sted, at man skal blive mere opmærksom på, hvordan verden føles dejlig..? Og, igen igen, en bog kan vel ikke være selvoptaget, det er bare mennesker der kan det, så døm ikke bogen på sådan moralsk. (..) 2: I forlængelse af det, og i forlængelse af at læse bøgerne som en roman og virkelig kunne indleve sig i den, så overvejer jeg, om jeg har lært noget af den, som i fx lært lidt /

noget om hvor svært det er at være angst og depri og skulle medicineres på den måde, eller at det er et besværligt hårdt job at være rektor, eller bare om hvordan et andet menneske kan tænke, eller en forståelse af en anden – jeg tænker, at bogen på den måde er en mulighed for kommunikation / erfaringsudveksling. ... åh, jo ikke som i en forståelse af "nu ved jeg hvordan den anden person er – jeg kender dig" men som i, den anden person er forskellige fra mig (vigtigt!) på nogen måder som jeg kan nærme mig ved at læse den her bog, åh suk.. Det der med "at få stoffet tilbage."?? hej, hej, hej, hey

3. februar 2014

Hej Victor

Det sidste jeg skriver her:

Olivia har svaret, at hun ikke har mulighed for at svare på min mail, så der kommer ikke nogen mail fra hende.

Elisabeth har ikke svaret. Håber hun svarer på et tidspunkt, for synes det er vigtige spørgsmål. Hvis hun svarer, kan vi vel bare indsætte svaret da?

NOGET OM ÆRLIGHED/PATOS OG IRONI:

"Ærlighed" er at tale/skrive på en bestemt måde. Vigtigst skal det man siger være i overensstemmelse med "sandheden", som man så forudsættes at have kendskab til. Men fordi sproget aldrig kan rumme hele sandheden, skal det, man siger, så kun være i overensstemmelse med noget af sandheden – det må så ikke være i konflikt med andre dele af sandheden.. Ok, man må ikke skjule noget, som er væsentligt for det, man siger. En umiddelbarhed er påkrævet. Det betyder, at hvis man er ærlig, så er man ikke beregnende..

Umiddelbarhed og at være beregnende er ikke absolutte størrelser – man er ikke enten det ene eller det andet men begge dele hele tiden, nogen gange mere det ene, nogen gange mere det andet.. Man skal være mest umiddelbar. ... Man skal ikke skjule sine dårlige sider, for de er del af sandheden.

De tre sonetbøger skubber til det der.. Der er en umiddelbarhed i dem. De kan ikke handle om hvad som helst, men begrænsninger for, hvad de kan handle om, er i en nedbrydelsesproces. Situationen for den der skriver er tilsyneladende: "skriv hvad du tænker og føler, skriv hvad der sker, og lad det ikke blive begrænset af et ønske om ikke at tabe ansigt.."

Sonetterne går ind på den præmis, der hedder, at de har en viden om sig selv, med andre ord at personen har adgang til sandheden om sig selv. Ifølge konventionen må sonetterne så jo ikke skjule den viden. Hvis de ved, hvad de går ud på – hvis forfatteren ved, hvordan man skal læse sonetterne, skal læseren så ikke have den viden? Så en del af sonetterne handler om: sonetterne, – eller de handler om de forrige bøger, eller om projektet. Men her bliver det pludselig "beregrende". Det slår over i, at forfatteren skriver med meget bevidsthed om og intention med sin tekst, men det dræber vel umiddelbarheden? hvis det var ikke at skjule noget, ikke at bekæmpe impulser..

Teksten er både styret og umiddelbar. Spørgsmålet om den skrivendes viden om egen tekst er et eksempel. Desuden er der eksempler på, at forfatterens udsagn om teksten bliver modsagt af andre udsagn, hvilket igen underminerer at den skrivende har adgang til den rigtige version om teksten.. Det er: At sonetterne forsøger at overholde en ærlighedskonvention, som de udtrykker bevidsthed om ikke kan overholdes, de forsøger alligevel at overholde den, men det bryder sammen.. Der er

et spændingsforhold der! sitr sitr sitr.. ! Ærligheden er et forsøg på at åbne op mod omverdenen; sonetternes ærlighed ender med at gøre dem til en form for lukket system.. En rusten motor.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Jeg er stadig lidt skeptisk

Jeg er stadig lidt skeptisk. Kroppen er vitterlig ikke indlejret i teksten, men repræsenteret ind i teksten. Jeg kalder det normalt er ”ærligere” fremstillings-

forhold, sammenlignet med den litteratur, der påstår, at der ikke findes en krop uden for teksten (som vi til lejligheden kunne kalde ”forfatteren”). ”Ærligere” skal her

stå i tykke anførselstegn, idet det er jo også et tekstligt anliggende, der bestemt kan diskuteres. Men jeg foretrækker indlejringen som det mindste onde: Der er én, der skriver, og nogen har en krop et eller andet sted.

(*Sex Rouge*, s. 256)

+

Jeg har selv praktiseret indlejringen

Jeg har selv praktiseret indlejringen ekstensivt i mit eget forfatterskab. Jeg bliver nærmest ked af det og grædefærdig, når teksten lader, som om der ikke er

noget uden for og inden i teksten, der har konciperet og udfærdiget dette arbejde. Jeg oplever det som et falsk billede. Også i denne tekst for-

søger jeg at opnå denne form for tekstlige ”ærlighed”, som er det mindste onde. Jeg sidder og har en krop, og denne krop spiller med i alt, hvad jeg gør. Den er det uomgængelige udgangspunkt for alt, hvad jeg skriver, alt hvad jeg gør.

(*Sex Rouge*, s. 257)

og

Under diskussionen fremkommer et interessant spørgsmål

Under diskussionen fremkommer et interessant spørgsmål. Vi har lært, siger en publikummer, at være skeptiske over for billedet. Under borgerkrigen på Balkan

måtte vi være på vagt over for manipulerede billeder fra alle sider af fronten. Vi har også lært, at alle billeder er en repræsentation af

virkeligheden og ikke virkeligheden selv. Sådan er det ikke her, spørger tilskueren. Nej, siger Mroué, det har jeg valgt at se bort fra. Det kan godt være, at én film er manipuleret, men ikke ti. Det er ikke noget, jeg tager højde for her. Det er befriende at høre.

(*Sex Rouge*, s. 284)

Ærligheden bryder sammen og det er "befriende" at se bort fra virkelighed versus repræsentation og sige: "kroppen har skrevet teksten.. jeg er her + du er her = vi er her = vi kan tale sammen!""?? (kan godt se det nok er en søgt sammenhæng mellem forfatteren og digtet og nogen der optager en film hvor der er krig!)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Og desuden fordi det er rart at tale som alle andre og at sige at solen står op selv om alle ved at det bare er en talemåde. Ikke for at nå frem til det punkt hvor man ikke længere siger jeg, men for at nå frem til det punkt hvor det ikke længere er vigtigt om man siger jeg eller ej.

(Deleuze & Guattari: *TUSIND PLATEAUER*, s. 5)

Citat totalt ude af kontekst! det er fra indledning til bogen, og jeg har kun læst indledningen.. Men det virker alligevel som om, at det giver udtryk for en lignende attitude: det er befriende at tale uden at gå op i at der er en distance mellem virkelighed og repræsentation fx..

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Ursula Andkjær Olsen har et bidrag med i "TRAPPE TUSIND, Tidsskrift for litteraturvidenskab, nr. 9, september 2013", det er et manuskript til et foredrag hun holdte på Vallekilde Højskole i forbindelse med litteraturfestivalen LitTalk i januar 2013.

Jeg læste teksten igår. Jeg var faktisk til den festival. Jeg var deroppe sammen med 2 andre (Caspar Erik og Signe Gjessing) for at læse op som "unge digtere med digte i Hvedekorn". Og jeg hørte godt Ursula holde det foredrag, det afsluttede festivalen. Det var lige efter vi havde læst op, husker jeg det som om, og jeg skulle hjemad med det samme efter Ursulas foredrag, det skulle hun også, så vi skulle følges, køres af en ansat på højskolen i sådan en varevognsagtig bil, som ikke er en

varevogn, men hvor man kan sidde bagi/sove bagi, bilen gik i stykker, fordi hende der ikke kunne finde ud af den, ham der havde bilen blev ret vred.. Nå. Vi fulgtes hjem i toget, og snakkede om det der foredrag. Så da jeg læste manus til det i går, jeg kunne ikke genkende det. Eller det kunne jeg godt, men det jeg kunne genkende var tanker som jeg troede var mine egne..
Mail til Ursula i dag:

Rolf Sparre Johansson

11.10 (for 2 timer siden)

til ursula

Hey

Ja, gerne OVBIDAT-bidrag snart, men det haster slet ikke.

Jeg læste lige dit bidrag til TRAPPE TUSIND nr. 9 igår. Foredragsmanus til det du sagde på Vallekilde, der vi fulgtes hjem i toget fra.. Det er mærkeligt. Jeg kunne ikke genkende det, du sagde, i forhold til det, der står; Men jeg havde en fornemmelse af igår da jeg læste, at jeg selv havde tænkt mange af de tanker der.. Er det ikke det sjoveste!? Eller at mundtlig kommunikation kan fungere sådan, at jeg internaliserer det, du sagde i dit foredrag, og tænker, at jeg selv har tænkt tankerne, og de tanker har faktisk betydet en del for mig siden.. i et forsøg på at forstå hvad litteratur er etc. (det er også lidt skræmmende, at bevidstheden er en automat sådan! Eller. jeg havde faktisk tænkt nogen af de der ting lidt, før jeg hørte dit foredrag, men tror ikke i så formuleret en måde.). Nå, men jeg tror jeg kommer til at referere til manuskriptet der i noget, jeg er ved at skrive om Pablo Llambias "Sex Rouge", fordi det med patos og modstand giver mening!

KH

Ursula taler om "patos" i foredraget.. Om en patetisk stemme:

At tage det her usle, hele tiden tidsbundne/øjeblikkelige subjekt på sig
Den paradoksale stemme som til trods for at det er umuligt, taler

SOM OM det kunne tale umiddelbart,
SOM OM der var en 1:1 forbindelse mellem indre og ydre
SOM OM sproget ikke altid ER middelbart,

SOM OM sproget ikke altid også er de andre, er de andres,
måske alt for meget er de andre og de andres.

en stemme

som står ved længslen efter bare at være én, som står ved trangen til bare at være én.

Sådan en stemme er patetisk, og sådan en stemme skal værket OGSÅ rumme.

SLUT

- Ursula Andkjær Olsen

(s. 47)

og hun skriver "DEN PATETISKE LIGNING:"

lidelsen/det patetiske
----- = ca. 1

åndens modstand

(s. 39)

Det går ud på, at kunstens mål er frihed (siger hun med en reference til noget den tyske filosof Schiller sagde i 1793). Her er frihed at kunne hæve sig over lidelsen, følelsen, og blive uafhængig af den. Det kan kunsten opnå ved at fremstille lidelsen, patos, så mennesket kan forstå, hvad det er, det skal hæve sig over, og i fremstillingen indføre en "modstand". Patos + modstand = fremstilling af friheden. Patos modsætning og modstand er: ironi. Ursula siger, at den amerikanske filosof Richard Rorty siger:

DET kan ERKENDES SOM ET GRUNDLÆGGENDE VILKÅR AT

ALTING ALTID KAN SIGES PÅ EN ANDEN MÅDE END DEN JEG LIGE HAR SAGT
DET PÅ.

Det kalder Rorty ironi.

(s. 41)

Konsekvensen af det er en bevidsthed om, at en ren patetisk fremstilling, som ville sige "min lidelse = min beskrivelse af min lidelse", ikke er fuldstændig...

Jeg synes Ursulas foredrag er vildt godt! Det giver vildt god mening, at patos og ironi godt kan rummes i samme værk. Hun siger: *jo mere patos, desto mere ironi* – og det er det, der gør, at jeg godt kan lide Pablos sonetter, tror jeg; At et godt værk er et, som rummer megen lidelse med megen ironi som modstand. Der er meget lidelse i sonetterne, og meget ironi: **STOR INDRE SPÆNDING I VÆRKET.**

Der er ét andet aspekt af foredraget, som jeg også gerne vil eksplicitere. Det er skrevet i en slags noteform, vel fordi hun skal bruge det til en mundtlig fremstilling. Det **MUNDTLIGE** er vigtigt.. Det mundtlige hænger sammen med kroppen og igen lidelsen; det skriftlige hænger sammen med bevidsthed og igen ironien..

Så hvis et værk skal være godt, skal lidelsen fremstilles på en måde, som overbeviser om, at der er en stemme der taler fra en krop af; samtidig skal der være tanker, der tænker fra en bevidsthed, som er fri fra kroppen.. **MEN** bevidstheden og kroppen kan ikke opfattes helt uafhængigt jo.. Men det er grunden til, at jeg var så fascineret af Stig Larsson: *Natta de mina*, at stemmen som kommer fra kroppen er så overbevisende og tilstedeværende i den på så mange helt fysisk mærkbare måder, samtidig med den er over-over ironisk!!

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Læs og send en mail om, at du har læst og tænker ok, og hvornår du lægger det op?

KH

PS.

Nigger 2

eller
Mit nøgne hjerte

Uren poesi
og
beskidte tanker

1983

Til Henrik, min bror

»Hvis der er et ambitiøst menneske, der føler trang til med et slag at revolutionere den universelle verden af menneskelige tanker, meninger og følelser, så står det ham frit for – vejen til udødeligt ry ligger åben og uden hindringer for ham. Det eneste han skal gøre er at skrive og udgive en lille tynd bog. Den skal have en meget enkel titel, bare nogle få ord: »Mit nøgne hjerte«.

– Edgar Allan Poe

»Der er noget ved den digter, jeg rent ud sagt ikke kan fordrage.«

– Berlingske Tidendes Jens Kistrup i radioen om MS

»Nigger 1 er komplet uforståelig. Den handler, så vidt jeg kan tyde det, om begrebet »nigger«, eller om negere i almindelighed? Det er ufatteligt, at Michael Strunge har villet lægge navn til, og endda bebudes der en fortsættelse.«

– Peter Gregersen, Land og Folk

»En forfatters fornemste revolutionære pligt er at skrive godt.«

– Garcia Lorca Marquez

Er vi de enes

Universet er
ger, solsysteme

mets nigger,
knugede, svi

kviksølvkugl
kravler og k

er den hel, b
Jorden er ve

ter, desuden
(det er næst

dem der els
kan vælge e

klæde sig so
med fantasi

desuden pa
dem der vil

unge, desud